Блок вибіркових дисциплін

«ЛІДЕРСТВО В ЖИТТІ ТА БІЗНЕСІ»

Обсяг: 16 кредитів ЄКТС (4 дисципліни по 4 кредити ЄКТС)

Протягом скількох семестрів викладається: чотирьох

Дні, Час, Місце: згідно розкладу
Мова викладання: українська

Опис блоку дисциплін

Блок **«ЛІДЕРСТВО В ЖИТТІ ТА БІЗНЕСІ»** ознайомить Вас з різними життєвими філософіями особистого щастя та успіху, з закономірностями успішної та неуспішної поведінки, мотивацією досягнення успіху, умовами ефективного впливу на людей, зокрема засобами іміджу. Ви дізнаєтесь про психологічні закономірності управління людьми, а також психологічні умови ефективної бізнес-комунікації (ділові розмови, переговори, публічний виступ, колективні прийняття рішень та ін.) та методи командоутворення. Центральна увага приділена формуванню таких психологічних передумов успіху в житті та бізнесі, як впевненість, креативність, оптимізм, авторитетність, а також умінь психологічного впливу, командної роботи, управління враженням про себе та самомотивування.

Ключові слова: мета та сенс життя людини, психологічне благополуччя, мотивація досягнення успіху; проактивність, психологічний вплив, імідж; лідерство, команда, стиль лідерства, авторитет лідера, цілеспрямована та впевнена поведінка, креативність та успішність особистості.

Мета навчання

Блок **«Лідерство в житті та бізнесі»** ставить за мету підготувати майбутніх фахівців до діяльності у мінливому, конкуретному і водночас орієнтованому на командну роботу професійному середовищі та допомогти їм у створенні власної життєвої стратегії успіху та утвердження власної індивідуальності, унікальності у справах та відносинах.

Майнор є практико-зорінтований, особливу роль у формуванні практичних умінь відіграє соціально-психологічний тренінг конкурентоздатності.

Програмні результати навчання

Так, в результаті вивчення дисциплін майнору, студенти набудуть умінь:

- використовувати знання психології успіху в цілях професійної самореалізації та саморозвитку.
- володіти методами діагностики та самодіагностики самопочуття, настрою, а також різних аспектів щастя та суб'єктивного благополуччя особистості;
- надавати психологічну допомогу та самодопомогу з метою покращення настрою, підвищенню впевненості у собі, набуття стану «потоку» тощо.
- проводити критичний аналіз технологій соціально-психологічного впливу на особистість;
- доцільно та з урахуванням вимог етики застосовувати методи соціально-психологічного впливу на особистість в умовах ділового і міжособистісного спілкування;
- визначати очікування, установки, інтереси, ціннісні орієнтації людей, притаманні їм види психологічного захисту як необхідну умову ефективності переконання;
- інтерпретувати й аргументувати використання прийомів комунікативного й інтерактивного впливу в складних ситуаціях соціальної, педагогічної взаємодії;
- усвідомлювати власні маніпулятивні стратегії; самостійно обирати та застосовувати ефективні засоби протидії маніпулюванню; усвідомлювати механізми психологічного маніпулювання при формуванні іміджу та сприйнятті зовнішності;
- застосовувати психологічні концепції лідерства для аналізу процесу розвитку власної кар’єри;
- застосовувати техніки ефективного спілкуванні під час співбесіди при прийомі на роботу,
- використовувати знання психології бізнесу в цілях професійної самореалізації та саморозвитку.
- застосовувати методи, прийоми і засоби ефективної самопрезентації;

- володіти методами роботи в команді та організації прийняття колективних рішень;
- урегульовувати конфліктні ситуації методом переговорів та медіації.

Форми і методи навчання

Курс 1-3 будуть викладені у формі лекцій та практичних занять, організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах. Викладач використовуватиме проблемні, симулятивні, інтерактивні методи навчання, консультації. Курс 4 – це тренінг соціально-психологічних умінь.

Навчання відбуватиметься на платформі Уніком та з використанням застосунків Google, тому здобувачам вищої освіти потрібно мати обліковий запис у навчальному середовищі Уніком та Google.

Організація навчання

	Назва навчальної дисципліни[1]	Семестр	Кредити ЄКТС	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
1	Стрес-менеджмент	1-й осінній	4	20	10	20	0	80
2	Управління конфліктами (тренінг)	1-й весняний	4	20	10	20	40	80
3	Технології психологічного впливу	2-й осінній	4	20	10	20	0	80
4	Психологія успіху	2-й весняний	4	20	10	-	40	80

Підсумкова атестація: написання есе.

СИЛАБУСИ

Силабус 1.

LABORE ET ZELO

СТРЕСМЕНЕДЖМЕНТ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: 4, **Рік:** 2024-2025

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Гришко Віталій Віталійович
Контакти	hryshko.vv@ndu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд.

1

	233 «Нового корпусу»)
Години консультацій	Середа: 13:30 – 14:50

Опис курсу

Курс „Стресменеджмент” є продовженням вивчення циклу психологічних дисциплін у студентів-бакалаврів, він є необхідною складовою їх професійної підготовки. Предметом вивчення дисципліни є сучасні психологічні технології у сфері діагностики, корекції та керування стресом. Метою курсу є формування знань студентів про засвоєння основних підходів до вивчення стресу, керування стресовими ситуаціями в організаціях, підвищення особистісної ефективності працівників, методів діагностики негативних станів та способів подолання стресу, засвоєння базових навичок аналізу та подолання організаційних конфліктів.

У здобувачів вищої освіти розвиватимуться, зокрема, уміння:

- аналізувати процеси зміни емоційних станів в ситуації фрустрації та стресу;
- здійснювати регуляцію емоційних станів;
- здійснювати психологічну діагностику та корекцію стресу в прикладних умовах;
- здійснювати консультаційну діяльність з питань подолання стресу та самозахисту від негативних емоцій.

Теоретична частина курсу базується на засвоєнні студентами знань про предмет стресменеджменту, ознайомленні з інформацією про історію поняття "стрес", теорій та методів психологічного супроводу у навчальній та управлінській сферах, формування наукових уявлень про психологічні та комунікативні технології стресменеджменту.

Передують вивченню курсу загальна психологія, вікова психологія, педагогічна психологія.

Мета навчання

Після успішного закінчення курсу студенти будуть здатні:

- аналізувати зміни емоційних станів під час стресу;
- успішно регулювати емоційні стани;
- здійснювати діагностику стресу в прикладних умовах;
- надавати допомогу та самозахищатись від наслідків стресу.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та лабораторних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп’ютерних мережах (80 год.). Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, консультації.

Організація навчання

Обсяг	Тема
15 годин	Поняття про стресменеджмент.
15 годин	Сучасні підходи до вивчення стресу.
15 годин	Причини виникнення стресу.
15 годин	Симптоматика стресу.
15 годин	Наслідки стресу.
10 годин	Професійний стрес.
20 годин	Нейтралізація та управління стресом.
15 годин	Профілактика стресів в професійному та особистісному спілкуванні.

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
30	Робота на лабораторних заняттях
40	Модульні контрольні
30	ІНДЗ
	Залік (Залік не обов'язковий. Студенти можуть підвищити свій бал на заліку, який проходить в усній формі та оцінюється 30-ма балами. Підсумкова оцінка у цьому випадку обчислюється за формулою: 0,7*(сума балів, набраних протягом семестру) + (сума балів, отриманих на заліку)
100	**Разом**

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом даного курсу. Відвідування лекцій студентами не реєструються, семінарсько-практичних занять – реєстрація відвідування обов'язкова. Варіант індивідуального графіка навчання можливий за попередньої узгодженості плану роботи з викладачем.
Запізнення. Крайньою межею здачі самостійної роботи, ІНДЗ та модульної контрольної роботи - є за день до заліку. Після цієї дати знижується оцінка за виконану роботу.
Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.
Перескладання роботи студентів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.
Академічна доброчесність та плагіат. Підходи до оцінювання самостійності та оригінальності виконаної роботи залежить від форми цієї роботи.
Зокрема, **оперативний контроль знань** та **вирішення психологічних задач** виконується магістрантом вдома або на занятті (за відповідних вказівок викладачів) з використанням усіх наявних джерел. При цьому обов'язково магістрантам будуть запропоновані також оперативні контролі знань для самостійного виконання без користування будь-якими джерелами інформації.
Контрольна робота на занятті виконується завжди тільки самостійно, без використання будь-яких джерел.
Усна відповідь на занятті - переважно самостійна без опори на джерела.
Написання есе, рецензій, відповідей на проблемні питання має бути повністю оригінальними з обов'язковими посиланнями, якщо використовується чужа думка чи точка зору.
Виконання **ІНДЗ** передбачає користування різними джерелами при обов'язковому посиланні.
При написанні **модульної контрольної роботи** не допускається користування будь якими джерелами інформації або пристроями.
Мобільні пристрої на заняттях використовуються в окремих крайніх випадках і тільки якщо вони не заважають індивідуальній та спільній роботі.
Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється брати з собою та вживати безалкогольні напої.

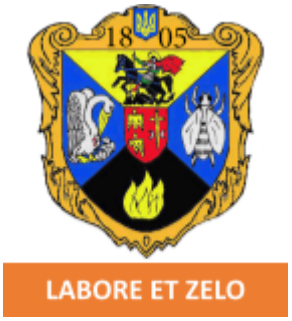
Література для вивчення дисципліни

Основна література:

1. Бондарчук О. І. Соціально-психологічні основи особистісного розвитку керівників загальноосвітніх навчальних закладів у професійній діяльності : монографія / О. І. Бондарчук. – К. : Наук. світ, 2008. – 318 с.
2. Паньковець В. Л. Проблема професійного стресу менеджерів освітніх організацій / В. Л. Паньковець // Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України ; за ред. С.Д. Максименка, Л.М. Карамушки. – К. : Міленіум, 2003. – Т. 1. – Ч. 9. – С. 126–129.

3. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій : ґендерні аспекти : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів та слухачів ін-тів післядипломної освіти; за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової. – К. : Міленіум, 2004. – 264 с.
4. Технології роботи організаційних психологів : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. та слухачів ін-тів післядип.осв.; за наук. ред. Л. М. Карамушки. – К. : ІНКОС, 2005. – 366 с.
5. Maslach C. Prevention of burnout: New perspectives / C. Maslach, J. Goldberg // Applied and Preventive Psychology. – 1998. – V. 7. – P. 63–74.
6.

Силабус 2.

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр3 : , Рік: 2024-2025

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Щотка Оксана Петрівна
Контакти	shchotka.op@ndu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд. 233 «Нового корпусу»)
Години консультацій	Четвер13.30-14.50

Опис курсу

Основними завданнями вивчення дисципліни є сприяння формуванню уявлення про феноменологію конфлікту та питання попередження, профілактики та конструктивного вирішення конфліктів.

Разом з тим курс зорієнтує Вас у сутності основних понять конфліктології, теоретичних напрямів та підходів; сприятиме розумінню значущості конструктивного вирішення конфліктів в майбутній професійній діяльності.

В результаті вивчення дисципліни ви зможете ознайомитись із поняттям «конфлікт», методами діагностики, аналізу, попередження конфліктів, структурними та динамічними характеристиками конфлікту, типологією конфліктів, детермінантами їх виникнення та розвитку, засобами та технологіями їх конструктивного вирішення.

Під час практичних занять буде розвиватись конфліктологічна компетентність, що забезпечить конструктивне вирішення конфліктів. Це зокрема такі уміння як:

- визначати типи конфліктів та вміти проаналізувати складові конфлікту;
- аналізувати конфлікт у розвитку, визначаючи зміст його етапів, стадій і фаз;
- визначати типові психологічні особливості конфліктної особистості;
- визначати власні поведінкові особливості в конфлікті;
- діагностувати передконфліктні та конфліктні ситуації, передбачаючи негативні наслідки її впливу на спілкування та діяльність співрозмовників;
- орієнтуватись в основних стратегіях та тактиках поведінки в конфлікті;
- використовувати психологічні знання про правила безконфліктного спілкування, гнучко застосовувати різні тактики в конфлікті;

- володіти методами підготовки та проведення переговорів.

Мета навчання

Метою викладання дисципліни є формування здатностей:

- володіти навичками ефективного спілкування та конструктивної поведінки в конфлікті, забезпечувати можливості розвитку конфліктологічної компетентності майбутнього фахівця;

- здатності рефлексувати конфліктологічні характеристики, що сприятиме оптимізації процесу професійного саморозвитку та самовдосконалення, гармонізації взаємодії з оточуючими.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80 год.). Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання, елементи тренінгу конфліктологічних умінь, консультації.

Навчання відбуватиметься на платформі Moodle/ Уніком-НДУ, тому здобувачам вищої освіти потрібно зареєстрованими в освітній мережі та підписатися на курс.

Організація навчання

Обсяг	**Тема**
10 годин	***Загальні проблеми психології конфлікту***
10 годин	***Аналіз конфлікту: структурні та динамічні характеристики***
10 годин	***Конфлікти та конфліктна взаємодія***
10 годин	***Особистісні передумови виникнення конфліктів. Конфліктність особистості***
10 годин	***Внутрішньоособистісні конфлікти***
10 годин	***Конфлікти у міжособистісній взаємодії.***
10 годин	***Міжгрупові та внутрішньогрупові конфлікти***
10 годин	***Конфлікти в педагогічній взаємодії***
10 годин	***Основи управління конфліктами***
10 годин	***Медіація – як альтернативний метод вирішення конфліктів***
10 годин	***Психологія переговорного процесу у розв'язанні конфліктів***
10 годин	***Управління емоціями в конфлікті***

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	**Результат навчання, що оцінюється**
30	Робота на практичному занятті: виступ, доповнення, запитання, виконання оперативного контролю знань, виконання практичних завдань, аналіз конфліктних ситуацій, здійснення психодіагностики.
30	Самостійна робота: виконання практичних завдань, здійснення психодіагностики.
20	Модульна контрольна робота (виконується на платформі УНІКОМ)
20	Індивідуально-дослідне завдання: «Дослідження рівня розвитку конфліктологічної компетентності студента»
100	**Разом**

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом даного курсу. Відвідування лекцій студентами не реєструються, семінарсько-практичних занять – реєстрація відвідування обов'язкова. Варіант індивідуального графіка навчання можливий за попередньої узгодженості плану роботи з викладачем.
Запізнення. Крайньою межею здачі самостійної роботи, ІНДЗ та модульної контрольної роботи - є за день до заліку. Після цієї дати знижується оцінка за виконану роботу.
Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.
Перескладання роботи студентів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.
Академічна доброчесність та плагіат. Підходи до оцінювання самостійності та оригінальності виконаної роботи залежить від форми цієї роботи.
Зокрема, **оперативний контроль знань** та **вирішення психологічних задач** виконується магістрантом вдома або на занятті (за відповідних вказівок викладачів) з використанням усіх наявних джерел. При цьому обов'язково магістрантам будуть запропоновані також оперативні контролі знань для самостійного виконання без користування будь-якими джерелами інформації.
Контрольна робота на занятті виконується завжди тільки самостійно, без використання будь-яких джерел.
Усна відповідь на занятті - переважно самостійна без опори на джерела.
Написання есе, рецензій, відповідей на проблемні питання має бути повністю оригінальними з обов'язковими посиланнями, якщо використовується чужа думка чи точка зору.
Виконання **ІНДЗ** передбачає користування різними джерелами при обов'язковому посиланні.
При написанні **модульної контрольної роботи** не допускається користування будь якими джерелами інформації або пристроями.
Мобільні пристрої на заняттях використовуються в окремих крайніх випадках і тільки якщо вони не заважають індивідуальній та спільній роботі.
Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється брати з собою та вживати безалкогольні напої.

Література для вивчення дисципліни

Основна література:

1. Гірник А.М. Основи конфліктології. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 222 с.
2. Грабовська С. Психологія примирення. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 294 с.
3. Долінська Л.В., Матяш-Заяць Л.П. Психологія конфлікту : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2019. 304 с.
4. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту : теорія і сучасна практика : Навчальний посібник. Київ: Професіонал, 2007. 416 с.
5. Партико Н.В. Психологія конфліктів. – Львів.: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 132с.
6. Discourse, Peace, and Conflict: Discursive Psychology Perspectives. / Gibson S. (Ed.). Springer, 2018. – 339 p.

Додаткова література:

1. Альтернативне вирішення спорів : підруч. / за заг. ред. Ю. Д. Притики. [Кол. авторів Притика Ю. Д., Ханик-Посполітак Р. Ю., Кравцов С. О. та ін.]. – Київ: ВД«Дакор», 2021. – 436 с.
2. Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування / Укладачі: Н. Гайдук, І. Сенюта,О. Бік, Х. Герешко. Львів: ПАІС, 2007. 206 с.
3. Березовська Л.І. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник /Л.І.Березовська, О.С.Юрков. - Мукачево: МДУ, 2016. - 201 с.
4. Величко М. С. Мобінг в освітньому середовищі: причини виникнення та превентивні заходи / М. С. Величко // Директор шк., ліцею, гімназії. — 2019. — Т. 20, № 6. — С.

63-69.
5. Гірник А., Бодро А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження. Київ, 2003. 236 с.
6. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства. Посібник. Львів, 2003. 276 с. 27
7. Коулман, П. Т. Результативний конфлікт. Невзгода - це сила, що працює на вас [Текст] / Пітер Т. Коулман, Роберт Ферґюсон ; пер. з англ. Інни Софієнко. - Київ : Наш Формат, 2016. - 313 с.
8. Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій : Навчальний посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 112с. http://eprints.zu.edu.ua/12901/1/Психологія%20конфлікту%20Курс%20лекцій.pdf
9. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : Навчальний посібник. – Київ: ВД «Професіонал», 2006. – 416 с. https://core.ac.uk/download/pdf/323532033.pdf
10. Примуш М. В. Конфліктологія : Навчальний посібник.Київ : Професіонал, 2006. 288 с.
11. Сучасний конфлікт-менеджмент: монографія / І. В. Барабанов, Т. Є. Андрєєва, О. О. Гетьман ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. - Харків : Панов А. М., 2019. - 200 с.
12. Конфліктологія та теорія переговорів: підр. / Є.Б. Тихомирова, С.Р.Постоловський. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2017. – 240 с.
13. Яцюк М. В. Мобінг: стратегії психологічного захисту / Марія Яцюк, Наталія Харченко. — Київ : Шк. світ, 2019. — 101с.

LABORE ET ZELO

СИЛАБУС 3.

ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: осінь, **Рік:** 2023 - 2024

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладачів

Ім'я	**Пісоцький Вадим Петрович**
Контакти	pisotskiyvp@ndu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд. 233 «Нового корпусу»)
Години консультації	Середа 13.30-15.00

Опис курсу

Курс «Технології психологічного впливу» – навчальна дисципліна вільного вибору студента, що сприяє розвитку загальнокультурних і професійних компетентностей, які є необхідною передумовою соціально-психологічної готовності особистості до ділового та міжособистісного спілкування, здійснення конструктивної взаємодії, пізнання справжніх намірів партнера, соціально-психологічних механізмів впливу, взаємовпливу з метою культивування гуманних і толерантних стосунків, творчої самореалізації, пояснення з позиції науки причин поведінки людей та прогнозування способів їх

реагування на різні види і типи соціальних впливів. Цей курс покликаний озброїти студентів теоретико-прикладними знаннями про соціальну перцепцію, специфіку процесів сприйняття, самосприйняття, самопрезентації, міжособистісної атракції, психологічні механізми впливу на індивіда, методи та засоби протидії маніпулюванню. В результаті вивчення у бакалаврів:
1) набуватимуться знання про:
- особливості сучасного етапу взаємовідносин особистості і соціуму, особистості і групи як системи взаємовпливів з урахуванням соціально-культурних факторів сприйняття зовнішності партнерів по спілкуванню;
- зв'язок міжособистісної перцепції та взаємодії у спілкуванні;
- основні завдання і цілі комунікативної та міжособистісної взаємодії;
- проблематику іміджу та впливу в межах різних психологічних підходів;
- психологічні механізми міжособистісного впливу, впливу груп і мас на людину;
- основні ресурси, засоби і техніки впливу на свідому і несвідому сфери особистості;
- технології формування іміджу;
- основні мішені та критерії маніпуляції як прихованого управління свідомістю і поведінкою.

2) розвиватимуться уміння:
- актуалізувати знання з інших гуманітарних і психологічних дисциплін при вивченні особливостей відкритого і прихованого впливу на людей;
- проводити критичний аналіз сучасних технологій соціально-психологічного впливу на особистість;
- диференціювати сфери застосування маніпулятивних технологій;
- доцільно та з урахуванням вимог етики спілкування застосовувати методи соціально-психологічного впливу на особистість;
- визначати очікування, установки, інтереси, ціннісні орієнтації людей, притаманні їм види психологічного захисту як необхідну умову ефективності переконання;
- інтерпретувати й аргументувати використання прийомів комунікативного й інтерактивного впливу в складних ситуаціях соціальної, педагогічної взаємодії;
- усвідомлювати власні маніпулятивні стратегії та механізми маніпулювання при формуванні іміджу та сприйнятті зовнішності;
- самостійно обирати та застосовувати ефективні засоби протидії маніпулюванню.
- застосовувати методи, прийоми і засоби ефективної самопрезентації.

Мета навчання
Після успішного закінчення курсу студенти будуть здатні:
- розуміти специфіку основних наукових підходів до вивчення проблематики психології впливу та іміджу;
- давати наукове пояснення соціально-психологічних фактів, явищ та проявів поведінки і вчинків людей, зумовлених впливами на їх свідомість і несвідому сферу особистості.
- уміти аналізувати процеси, механізми і чинники впливу на зовнішність та імідж;
- володіти психологічними засобами (методами, методиками, техніками) аналізу й оцінки соціального й психологічного (емоційно-вольового) впливу з урахуванням індивідуально-типологічних особливостей як іншої людини, так і самого себе.
- розуміти й прогнозувати можливі реакції та поведінку особистості на той чи інший вид впливу, визначати її актуальний стан, механізми психологічного захисту;
- визначати види і типи маніпулятивних впливів та застосовувати ефективні засоби протидії маніпулюванню.

Форми і методи навчання
Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.), практичних (лабораторних) занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60). Викладач використовуватиме словесні, наочні та практичні, а також проблемні й інтерактивні методи навчання; завдання, які передбачають відтворення та узагальнення знань, прості та складні розумові операції, продуктивне мислення, дослідницьку діяльність та створення певних мовленнєвих конструкцій (тези, анотації, есе, рецензії), рефлексивні завдання. Окрім лекційної та семінарської форми роботи передбачається проведення індивідуальних та групових консультацій.
Для вивчення курсу студентам необхідно мати підручники, вказані у списку основної літератури, мати

доступ до інтернету, необхідно також бути зареєстрованим на відповідній сторінці в УНІКОМі.

Організація навчання

Обсяг	Тема
10 год.	Тема 1. Соціально-психологічний вплив як теоретико-методологічна і практична проблеми. Етичні проблеми соціально-психологічного впливу.
10 год.	Тема 2. Проблематика впливу у межах різних психологічних підходів.
10 год.	Тема 3. Психологічні механізми, засоби та техніки міжособистісного впливу.
10 год.	Тема 4. Вплив групи на індивіда. Зміст і структура взаємовпливу.
10 год.	Тема 5. Вплив натовпу на людину. Методи впливу та прийоми управління масами.
10 год.	Тема 6. Психологічні механізми політичних і релігійних впливів.
10 год.	Тема 7. Зовнішність і особистісні властивості людини, які зумовлюють здійснення на неї маніпулятивного впливу.
10 год.	Тема 8. Деструктивна міжособистісна взаємодія. Психологічні портрети маніпуляторів.
10 год.	Тема 9. Види і механізми захисту від маніпулювання.
10 год.	Тема 10. Психологія формування іміджу. Емоційний інтелект як засіб формування позитивного іміджу.
10 год.	Тема 11. Технології просування особистісного іміджу.
10 год.	Тема 12. Технології переконання. Діалогічні технології.
120	

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
44	Робота на лабораторно-практичному занятті: виступ, доповнення, запитання, виконання оперативного контролю знань та контрольної роботи, вирішення психологічних задач, здійснення психодіагностики.
12	Самостійна робота: письмова підготовка до семінарського заняття, коспект першоджерел, написання есе та рецензій.
8	Виконання ІНДЗ: здійснення психодіагностики та на її основі якісного аналізу психологічних властивостей, оформлення виконаної роботи у вигляді звіту або психологічної характеристики з теоретичним підґрунтям та психологічними рекомендаціями для розвитку та вдосконалення.
6	Виконання модульної контрольної роботи
30	Екзамен
100	**Разом**

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом даного курсу. Відвідування студентами лекцій, лабораторно-практичних занять – реєстрація відвідування обов'язкова. Варіант

індивідуального графіка навчання можливий за попередньої узгодженості плану роботи з викладачем.
Запізнення. Крайньою межею здачі самостійної роботи, ІНДЗ та модульної контрольної роботи - є за день до заліку. Після цієї дати знижується оцінка за виконану роботу.
Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.
Перескладання роботи студентів можливо протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.
Академічна доброчесність та плагіат. Підходи до оцінювання самостійності та оригінальності виконаної роботи залежать від форми цієї роботи.
Зокрема, **оперативний контроль знань** та **вирішення психологічних задач** виконується студентом вдома або на занятті (за відповідних вказівок викладачів) з використанням усіх наявних джерел. При цьому обов'язково студентам будуть запропоновані також оперативні контролі знань для самостійного виконання без користування будь-якими джерелами інформації.
Контрольна робота на занятті виконується завжди тільки самостійно, без використання будь-яких джерел.
Усна відповідь на занятті - переважно самостійна без опори на джерела.
Написання есе, рецензій, відповідей на проблемні питання має бути повністю оригінальними з обов'язковими посиланнями, якщо використовується чужа думка чи точка зору.
Виконання **ІНДЗ** передбачає користування різними джерелами при обов'язковому посиланні.
При написанні **модульної контрольної роботи** не допускається користування будь якими джерелами інформації або пристроями.
Мобільні пристрої на заняттях використовуються в окремих крайніх випадках і тільки, якщо вони не заважають індивідуальній та спільній роботі.
Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється брати з собою та вживати безалкогольні напої.

Література для вивчення дисципліни

Основна література:

1. Барна Н. В. Іміджелогія: Навч. посіб. / За наук. ред. В. М. Бебика. – К.: Університет «Україна», 2008. – 217 с.
2. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. – К., 2005.
3. Бондаренко І. С. Іміджологія у системі гуманітарних знань: культурноосвітні стратегії. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2016. – 320 с.
4. Бондаренко І. С. Іміджологія: Імідж особистості: Навч.-метод. посібн. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 162 с.
5. Бондаренко І. С. Іміджологія: Психологія іміджу: Навч.-метод. посібн. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 122 с.
6. Бугрим В. В. Іміджологія / Іміджмейкінг: навчальний посібник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 250 с.
11. Татенко В. Психологія впливу в контексті внутрішнього і зовнішнього. Психологічні перспективи. Випуск 3, – 2003. – С. 57 – 66.
12. Татенко В. О. Психологія впливу: суб'єктна парадигма. Наукові студії із соціальної та політичної психології: Зб. Вип. 3 (6). – К.: Видавництво «Сталь», 2000. – С. 3–18.
13. Татенко В.О. Соціальна психологія впливу: Монографія. – К.: Міленіум, 2008. – 216 с.

Додаткова література:

1. Васютинський В. Інтеракційна психологія влади. – К., 2005. – 492 с.
2. Гуменюк О. Концепції психологічного впливу в сучасній психології. / Психологія і суспільство. – 2003. Випуск № 1 (11). – С. 34–90.
5. Кара-Мурза С.Г. Маніпуляція свідомістю. Навч. посіб.. Вид. друге.– К.: Оріон, 2006. – 528 с.
6. Ковалев Г. А. Три парадигмы в психологии – три стратегии психологического воздействия. // Вопросы психологии. – 1997. – № 3. – С. 41–49.
9. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
11. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Посібник. К.: Академвидав, 2003. – 448 с.
12. Побокін М. Маніпулятивний вплив в системі політичних технологій .// Людина і політика, 2004. – № 3, – С. 63-73.
15. Татенко В. О. Соціально-психологічні механізми впливу: від аналізу до синтезу. // Соціально-психологічний вимір демократичних перетворень в Україні / За ред. Максименка С. Д., Циби В. Т., Шайгородського Ю. Ж. та ін. – К.: Український центр політичного менеджменту, 2003. –512 с.
19. Ходжсон Дж. Ефективне ведення переговорів. / за ред. Л.І. Байдари. – Дніпропетровськ: Баланс Клуб, 2002. – 252 с.

Інформаційні ресурси

1. Баришполець О. Чинники впливу засобів масової інформації на аудиторію // Соціальна психологія. – 2006. – № 6 // www.politik.org.ua
2. Пелехатий О. Соціально-психологічні особливості маніпулятивної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу/ // Соціальна психологія. – 2005. – № 6. // www.politik.org.ua
3. Тренінг Романа Кушніра «Психологія впливу або як подавати інформацію так, щоб Вам не могли відмовити» https://www.youtube.com/watch?v=mRUccrIgkz8
4. http://www.bookclub.ua/catalog/books/psychology/?msg=404&goodid=34796
5. Череповська Н. Психологічний захист від маніпулятивного впливу реклами // Соціальна психологія. – 2007. – Спецвипуск, вересень // www.politik.org.ua

LABORE ET ZELO

ПСИХОЛОГІЯ УСПІХУ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестр: осінь **, Рік: 2023 - 2024**

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладачів

Ім'я	**Горянська Анжела Михайлівна**
Контакти	goryanskaiaam@ndu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд. 233 «Нового корпусу»)
Години консультацій	Середа:13.30 – 14.50

Опис курсу

Курс «Психологія щастя та успіху» покликаний формувати у студентів уявлення про феномен щастя, багатоаспектності його ціннісного наповнення в соціокультурному просторі особистості, детермінантах успішної поведінки особистості, а також сприяти розвитку у студентів навичок аналізу та застосування отриманих знань курсу в прикладній проблематиці. Дисципліна ознайомить Вас з теоретичними концепціями та емпіричними дослідженнями успіху як маркером самоствердження та соціального визнання особистості. Ви дізнаєтеся про можливості гармонійного поєднання успіху та щастя в житті людини. Основна увага буде приділена таким психологічним ресурсам успіху як впевненість, креативність, проактивність, оптимізм та життєстійкість. В результаті аналізу закономірностей та умов успіху ви зможете краще усвідомити свої життєві смисли та цілі, внутрішні та зовнішні умови їх втілення.

Основу програми складають теоретичні і методологічні засади психології щастя та успіху, сучасні практичні напрями вивчення даної предметної області. В змісті занять розкривається специфіка основних понять, характеристик, моделей та різновидів щастя та успіху, суб'єктивного благополуччя та позитивної психології.

Детально розглядаються методи самостійної роботи по діагностиці та самодіагностиці різних аспектів щастя та успіху. В програмі курсу приділено увагу методам та технікам позитивного мислення, організації та самоорганізації щасливого способу життя: покращенню можливостей самоуправління, самопочуття та настрою, підвищенню впевненості у собі та самопочуття, подоланню субдепресивних станів, набуття стану «потоку» тощо.

Підґрунтям для її вивчення є знання «Загальної психології», «Вікової та педагогічної психології».

В результаті вивчення у студентів:

1) набуватимуться знання про:

- основні теоретичні підходи, історію розвитку та основні напрями і концепції психології щастя та успіху;
- специфіку особистісних властивостей людини з позитивним сприйняттям світу;
- методи надання психологічної підтримки та самопідтримки.
- механізми успішної та неуспішної поведінки, стереотипів, уявлень щодо успіху, а також основних внутрішніх ресурсів.

2) розвиватимуться уміння:

- правильно користуватися категріально-понятійним апаратом науки;
- критично аналізувати психологічні концепції щастя та успіху, орієнтуватися в джерелах інформації щодо проблем психології щастя та потоку;
- розбиратися в актуальних методологічних питаннях психології щастя, мотивації та психічних станів;
- володіти методами діагностики та самодіагностики самопочуття, настрою, а також різних аспектів щастя та суб'єктивного благополуччя особистості;
- надавати психологічну допомогу та самодопомогу з метою покращення можливостей самоуправління особистості, її самопочуття та настрою, підвищенню впевненості у собі, подоланню субдепресивних станів, набуття стану «потоку» тощо.
- адекватно застосовувати основні терміни та поняття психології успіху;
- адекватно застосовувати стратегії та методи психологічного дослідження таких передумов успіху; здійснювати самоаналіз сформованості ресурсів успіху: впевненість, креативність та ін.;
- застосовувати психологічні концепції успіху для аналізу процесу розвитку кар'єри;
- використовувати знання психології успіху в цілях професійної самореалізації та саморозвитку.

Вивченню психології щастя та успіху передує загальна психологія.

Мета навчання

Після успішного закінчення курсу студенти будуть здатні:

- розбиратися у природі відчуття нещастя та негативних емоційних станів;
- володіти навичками саморегуляції з метою досягнення стану стабільного переживання радості і потоку;
- знаходити шляхів оптимізації емоційного стану людини;
- застосовувати отримані знання в ході професійної діяльності.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (18 год.), практичних занять (22 год), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80). Викладач використовуватиме словесні, наочні та практичні, а також проблемні і інтерактивні методи навчання; завдання, які передбачають відтворення та узагальнення знань, прості та складні розумові операції, продуктивне мислення, дослідницьку діяльність та створення певних мовленнєвих конструкцій (тези, анотації, есе, рецензії), рефлексивні завдання. Окрім лекційної та семінарської форми роботи передбачається проведення індивідуальних та групових консультацій.

Для вивчення курсу студентам необхідно мати підручники, вказані у списку основної літератури, мати доступ до інтернету, необхідно, також, бути зареєстрованим на відповідній сторінці в УНІКОМі.

Організація навчання

Обсяг	Тема
10	ТЕМА 1. Успіх та щастя в житті людини
10	ТЕМА 2. Фактори щастя.
10	ТЕМА 3. Види щастя та самовдосконалення особистості.
10	ТЕМА 4. Стан «потоку». Теоретичні підходи.

10	ТЕМА 5. Позитивне мислення. Психотехніки позитивного мислення.
10	ТЕМА 6. Позитивна самоорієнтація особистості.
10	ТЕМА 7. Техніки та методи психокорекції що сприяють набуттю стану «потоку» та щастя.
10	ТЕМА 8. Мотивація успіху та рівень домагань особистості
10	ТЕМА 9. Закономірності досягнень та невдач
10	Тема 10. Ресурси успіху: самоефективність та проактивність особистості
10	Тема 11. Ресурси успіху: толерантність до невизначеності, креативність та оптимізм
10	Тема 12. Життєстійкість особистості

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	**Результат навчання, що оцінюється**
40	Робота на семінарському та лабораторному занятті № 1 - 8: виступ, доповнення, запитання, виконання оперативного контролю знань та контрольної роботи, вирішення психологічних задач, здійснення психодіагностики.
10	Самостійна робота: письмова підготовка до семінарського заняття, коспект першоджерел, написання есе та рецензій.
10	Виконання ІНДЗ: створити презентацію, щодо методів та технологій формування іміджу, самопрезентації або просування особистісного іміджу.
10	Виконання модульної контрольної роботи
30	Екзамен
100	**Разом**

Політика курсу

Відвідування та / або участь є важливим компонентом даного курсу. Відвідування лекцій студентами не реєструються, семінарсько-практичних занять – реєстрація відвідування обов'язкова. Варіант індивідуального графіка навчання можливий за попередньої узгодженості плану роботи з викладачем.

Запізнення. Крайньою межею здачі самостійної роботи, ІНДЗ та модульної контрольної роботи - є за день до заліку. Після цієї дати знижується оцінка за виконану роботу.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.

Перескладання роботи студентів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі усного звернення до викладача.

Академічна доброчесність та плагіат. Підходи до оцінювання самостійності та оригінальності виконаної роботи залежить від форми цієї роботи.

Зокрема, **оперативний контроль знань** та **вирішення психологічних задач** виконується магістрантом вдома або на занятті (за відповідних вказівок викладачів) з використанням усіх наявних джерел. При цьому обов'язково магістрантам будуть запропоновані також оперативні контролі знань для самостійного виконання без користування будь-якими джерелами інформації.

Контрольна робота на занятті виконується завжди тільки самостійно, без використання будь-яких джерел.

Усна відповідь на занятті - переважно самостійна без опори на джерела.

Написання есе, рецензій, відповідей на проблемні питання має бути повністю оригінальними з обов'язковими посиланнями, якщо використовується чужа думка чи точка зору.
Виконання **ІНДЗ** передбачає користування різними джерелами при обов'язковому посиланні.
При написанні **модульної контрольної роботи** не допускається користування будь якими джерелами інформації або пристроями.
Мобільні пристрої на заняттях використовуються в окремих крайніх випадках і тільки якщо вони не заважають індивідуальній та спільній роботі.
Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється брати з собою та вживати безалкогольні напої.

Література для вивчення дисципліни

Основна література:

1. Гілберт Даніель. Спотикаючись об щастя. Позитивна психологія. / https://www.yakaboo.ua/ua/spotikajuchis-ob-schastja-pozitivna-psihologija.html
2. Гуляс І. А. Феномен щастя: аксіопсихологічні аспекти / І. А. Гуляс // Збірник наукових праць інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПНУ. 2019. – Т. XII, Ч. 4. – С. 103–109.
3. Кові Стівен Р. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. / Стівен Р. Кові; пер. з англ. О. Любенко. – Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2012. – 384 с.
4. Психологія впливу, успіху і ефективних комунікацій [Електронний ресурс]: навч. посіб. / М. Є. Жидко, Н. Л. Калайтан, Ю. І. Гулий, О. Д. Научитель, Т. П. Старовойт. (2018). – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». – 108 с.
5. Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості: кол. моногр. / за заг. ред. Ж. Вірної. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 588 с.
6. Савчин М. Якщо бажаєш щасливим бути. ‑ Дрогобич. 1994.
7. Татаркевич Владислав. «Про щастя та досконалість людини».
8. Титаренко Т.М. ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я, БЛАГОПОЛУЧЧЯ: ДОСЯГНЕННЯ НЕДОСЯЖНОГО. / https://www.academia.edu/33498299/%D0%A9%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%AF_%D0%97%D0%94%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%92%D0%AF_%D0%91%D0%9B%D0%90%D0%93%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%A3%D0%A7%D0%A7%D0%AF_%D0%94%D0%9E%D0%A1%D0%AF%D0%93%D0%9D%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%9D%D0%95%D0%94%D0%9E%D0%A1%D0%AF%D0%96%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E

Додаткова література

1. Болтівець С.І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика: Монографія. ‑ К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. – 302 с.
2. Браун-Галковська Марія. Домашня психологія: Подружжя, діти, родина / Пер. з польськ. З. Городенчук. – Львів: Свічадо, 2000. – 176 с.
3. Голдінг С. (2020). Як залишатися позитивним і визволити свого внутрішнього оптиміста: пер. з англ. М. Козиренко. Харків: Ранок: Фабула. 160 с.
4. Гупаловська В. А. Ставлення до тіла та суб'єктивне благополуччя жінок: ґендерний аспект // Збірник матеріалів науково-практичної конференції "Ґендерна освіта – ресурс розвитку паритетної демократії". – Київ, – 2011. – С. 585-588.
5. Гупаловська В.А. Гендерні особливості задоволення життям чоловіків // Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць лабораторії психології навчання Кам'янець-Подільського національного університету та Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Вип.4. – С. 168-180.
6. Зайва О. О. Особливості використання почуття гумору як ресурсу психологічного подолання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» / О. О. Зайва. – Х., 2006. – 20 с
7. Клейнман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше! / Пол Клейнман. [Переклад з англійської Юлії Кузьменко]. – Харків. – Видавництво: «Клуб свмейного дозвілля». – 2016. – 240 с.
8. Кові Стівен Р. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. / Стівен Р. Кові; пер. з англ. О. Любенко. – Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2012. – 384 с.
9. Левенець Н.В.(2021). Екзистенційні чинники суб'єктивного благополуччя у студентської молоді / Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: «Психологія», Випуск 70.
10. Лукасевич О. А. Суб'єктивне благополуччя як психологічний феномен / О.А. Лукасевич // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". – № 2(12). – 2017. – С. 109-114.
11. Наугольник (Сікорська) Л.Б. Психологія стресу. Курс лекцій / Л.Б. Наугольник. – Львів: Ліга- Прес, 2013. – 130 с.
12. Наугольник (Сікорська) Л.Б. Психологія стресу: підручник / Л.Б. Наугольник. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. – 324 с. (підручник) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf

13. Опихайло О.Б. Позитивні стилі гумору як показник оптимального функціонування особистості. Вісник ДНУ. Серія: Педагогіка і психологія, 2012, вип. 18, т. 20, No 9/1, С. 123 – 129.
14. Пахоль Б. Є. Суб'єктивне благополуччя: сучасні і класичні підходи, моделі та чинники / Б. Є. Пахоль // Український психологічний журнал. – 2017. – № 1 (3). – С. 80-108.
15. Пурій Р., Лущ У.Планування щасливого життя / Роман Пурій, Уляна Лущ. – Львів: Літопис, 2019. – 168 с.
16. Розов В.І. Адаптивні антистресові психотехнології: Навч. посібн. – К.: Кондор, 2005. – 278 с.
17. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 360 с. С. 192 – 205.
18. Сельє Г. Стрес без дистресу. / Сельє Г. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.rulit.net/books/stress-bez-distressa-read-15443-1.html
19. Франкл. В. «Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі». / Віктор Еміль Франкл.
20. Щепанський Віталій. Владислав Татаркевич і його Щастя. 22.01.2019.
21. Як стати щасливим? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://prolviv.com/blog/2017/09/25/iak-staty-shchaslyvym-10-